

Ljubljanski List

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Uredništvo in upravnništvo: Kolodvorske ulice števil. 16. — Zurednikom se more govoriti vsak dan od 11. do 12. ure. — Rokopisi se ne vračajo. — Inzerati: Šeststopenjska petič-vrsta 4 kr., pri večkratnem ponavljanju daje se popust. — Velja za Ljubljano v upravništvu: za celo leto 6 gl., za pol leta 3 gl., za četrt leta 1 gl. 50 kr., na mesec 50 kr., pošiljatev na dom velja mesečno 9 kr. več. Po pošti velja za celo leto 10 gl., za pol leta 5 gl., za četrt leta 3 gl. 50 kr. in za jeden mesec 85 kr.

Štev. 159.

V Ljubljani v četrtek, 16. julija 1885.

Tečaj II.

Avstro-ogerska carinska in trgovinska zveza.

Pred dobrim tednom mudili so se ogerski ministri na Dunaji, prišli so razgovarjat se z avstrijskimi kolegi o načelih, na katera se bode naslajala nova gospodarstvena zveza z Ogersko. Shod je imel zgolj informativni značaj, tedaj tudi ni bilo konkretnih sklepov. Obravnave se bodo pa znova pričele bodočo jesen, in vsekako bode ministerstvu obeh državnih polovic o pravem času gotovi s svojimi načrti, tako da bosta oba parlamenta lahko že l. 1886. se posvetovala in sklepala o pogodbi, kateri sicer veljavnost poteče z l. 1887. Sila važen predmet, pogodba z Ogersko, in desnica našega državnega zbora bode pri tej priliki morala dejansko dokazati, da je kos tudi zamotanim problemom finančne in carinske politike.

Veliko prerano je, uže sedaj ugibati o razvoji teh obravnav. Vender smemo in moramo pričakovati, da se bode pogajanje z obeh strani vršilo z ono obzirnostjo, ono mirno spravljalivostjo, brez katere se povoljen izid niti misliti ne dá. Kajti oba kompaciscenta, naši in ogerski poslanci, morata si biti v svesti, da ste obe državni polovici navezani jedna na drugo, med seboj zraščeni, kakor sijameška dvojčeka; ločiti jih, bila bi vsekako kruta operacija, in gospodarstveni pogin bi bržkone neizogibna posledica bila takemu brezmiselnemu početju. Saj še dandanes avstrijska obrtnost nima boljšega trga, nego je Transilvanija, bogastvo ogerskih žitonosnih ravnin ter vsi oni naravni zakladi, s kojimi se ponašajo naši preko-

litavski sosedi, trohneti bi morali v ogerskih skednjih in hramih, da jih ne bi spečali pri avstrijskem konsumentu. Pri takem razmerji pač ne more biti težko, izumiti neko srednjo pot, katera ugaja vsem, dasi raznovrstnim željam in težnjam.

Troje vprašanje zlasti bode preglavico delalo našim poslancem. Prvo se tiče indirektnih davkov, oziroma davčnih restitucij. To vprašanje zadeva v prvi vrsti sladorno obrtnost, katera je najbolj razširjena v naših sudetskih deželah. Kakor se čuje, nameravajo Ogri pri davčnih restitucijah, to je pri vrnitvi davka od onega blaga, katero se ne zavžije domá, temveč v inozemstvu spečá, predlagati premembo, katera je neugodna za našo državno polovico. Naenkrat ogreli so se tudi za drugo metodo dotičnega obdačenja. Uplivni teoretiki in učitelji finančne véde zahtevajo namreč uže dlje časa, naj fiskus pri sladorni ne gleda več na surovino, temveč na izdelek; svetujejo tedaj, naj se dosedanji pavšalirani surovinski davek (Materialsteuer) nadomesti z davkom o izdelkih (Fabrikatsteuer). Ogri sicer baš ne slovó kot korifeje učenosti, znano pak je, da imajo jako bistri razum za svoje praktične koristi. Vsled tega — in ne iz teoretičnih razlogov — poprijeli so se baje tega načina obdačenja, kateri morda državni blagajnici bolje ugaja, nego dosedanji. Ali skušnja učí, da sladorna obrtnost lažje napreduje pri surovinskem davku, in tedaj bodo zastopniki naše polovice morali voliti med davkom, kateri se po svoji bistnosti bolje strinja z znanstveno teorijo, in med onim, za kojega govore vsaj skušnje na Nemškem, kjer se je v zadnjem času sladorna obrtnija najbujnejše razvijala.

Drugo važno vprašanje, s katerim se bode

baviti našim poslancem, zadeva avstrijsko-ogersko banko, koja bode v kratkem morala prositi za podaljšanje svojega privilegija. Znamo sicer, da je, skoro bi dejali, neizogiben atribut naše dobe, pri vsaki priliki zahtevati poddržavljanje javnih zavodov. Mnogo je zdravega v tem instinktivnem hrepenenju, razširjati državno področje ter njegovemu varstvu izročiti tudi taka podjetja, katera je dosihmal navzlic njih javni funkciji oskrboval in vpravljaj zasebnik.

Čisto naravno, da se je to hrepenenje raztezalo tudi na one banke, katere izdajajo papirnati denar ali bankovce. Istina je sicer, da se more le nevednež spodtikati nad po vsem opravičenim odnošajem, da take banke mnogo več bankovcev prometu izročé, nego imajo dragocenih kovin v svojih hramih. Do trikratnega zneska kovinske fundacije, v izrednih slučajih celo več, sme vestna banka izdajati vrednostnih papirjev. Ali da država pri vseh plačilih, katera tirja od državljanov, sprejema bankina dolžna pisma, t. j. bankovce, mestu kovanega denarja, da jim tedaj pokloni državno veljavo (Währung), vsled katere se stoprav spremené v denar, to je izredna svobščina, in iz nje izvira naravna pravica, da sme država tudi zahtevati od banknega vodstva neko plačilo za tak dragocen privilegij. Bankin kredit je zaradi tega tako utrjen, ker se ob jednom naslanja na državno podporo. Ni čuda tedaj, da se tudi marsikateremu avstrijskemu politiku uriva misel, ali ne bi bolj ugajalo državnemu interesu, poddržaviti denarno banko, kakor se poddržavijo na pr. razna železniška podjetja?

S teoretičnega stališča se temu ne dá veliko ugovarjati. Avstrijsko-ogerska banka ima mnogo

Listek.

Pavlič.

(Edmund Grünova novela. Poslovenil Bedének.)

(Dalje.)

Tak je pa človek navadno le tedaj, kedar ga stiska kaka tajna skrb, kedar je mnogo jokal. Pavlič je po cele minute tiho sedel in premišljeval, on, ki je sicer najraje vedno govoril. Enkrat ga je vprašal, kaj mu je, Pavlič se je pa posmejati je poskusil in se je odgovoru umaknil. Tako je pripovedoval mož, toda skoro nikdo ga ni poslušal. Gospodje komisijski so se uže tako predolgo mudili in so morali h kosilu, in vse je pri tem ostalo, da je Pavlič umrl — le zaradi svoje neprevidnosti. Tako se je tudi v protokol zapisalo.

Čez dva dni so ga pokopali in k pogrebu sem mu šel. Teško mi je bilo pri arcu, neizrečeno teško, ko je začela prst nad krsto tistega bobneti, ki je pred malo časom še vesel, srečno in zadovoljen živel. Vesel, srečen? Ali je pa tudi res?

Na Pavličevem grobu jokala je mlada, lepa

gospa. Jokala je tako hudo, da so ji solze kar curkoma lile na rujavo prst in so na tistem mestu črno liso napravile. Prav dobro sem jo videl tisto marogo in smrtna groza me je spreletela, kajti domneval sem si, da je to krvava lisa.

Približal sem se Pavlički. Oh, v resnici je bila siromašna. Prava žalost gledala ji je iz obraza. Nisem je mogel mnogo tolažiti. Ko je pa gospod Martan k njej prišel, prepustil sem mu jo in on jo je spremil do vozú: mene je pa neka nevolja iz obližja tistega človeka gnala.

Domu grede jel sem zopet bolj natanko premišljevatí dogodke poslednjih dni in vedno bolj sem bil prepričan, da se je Pavlič sam s poti spravil. To se vé da tega nisem nikomur razodel.

Čez nekaj dni obiskal sem vdovo, da sem ji ponudil svojo prijateljsko podporo, če bi je v tem ali onem oziru potrebovala. Našel sem jo še grozno žalostno in v srčno bolečino vtopljeno po zgubljenem možu. Sam nisem vedel, kaj bi si bil mislil. Morda se ji niti sanjalo ni, da je Pavlič njeno nezvestobo zasledil? Ali je bil morda moj sum krivičen? Njena bolest in njene solze zdele so se mi tako odkritosrčne, tako nehlinjene, da sam nisem več vedel, pri čem da sem.

II.

Mnogo mesecev je od tega preteklo in nalašč nisem hotel nič Pavliške obiskati; kajti ni mi bilo mogoče z njo govoriti, niti ji v oči pogledati, da bi ne bil izdal tako ali tako grozne slutnje, katere se nikakor nisem zamogel znebiti.

Gospoda Martana sem srečal nekđaj, ko je ravno iz kavarne stopil. Spoznal in pozdravil me je in zdelo se mi je, da bi me bil rad ogovoril. Jaz pa se nisem kar nič zanj pečal; le prav hladno sem mu odzdravil in mirno memo njega korakal.

Uro pozneje oglasi mi postrežnica gospoda Martana, češ, rad bi z manoj govoril.

Sprejel sem ga.

Gospod Martan je bil bled, na obrazu se mu je brala velika resnoba.

„Čudite se, gospod, vem da, nad tem nenadjanem in izvestno ne dobro došlim obiskom? Toda govoriti moram z vami, naj velja, kar hoče, kajti potolažiti moram nevoljo, ki jo imate do mene. Zapazil sem, da se hudujete nad manoj, če tudi ne vém zakaj. Nadjal sem se, da vas najdem vsaj kedaj pri gospej Pavlički — pa tudi tjà vas ni več.“

Molčal sem.

dobička od svojega privilegija, zakaj tedaj — utegne se vprašati — zakaj ne bi država sama v svoje roke vzela izdavo papirnatega denarja v celem obsegu?! Toda navzlic temu uverjeni smo, da noben resni politik, ne v avstrijski, niti v ogerski zbornici, take operacije ne bode predlagal. Glavna zapreka je tu, da bi državna uprava, ne oziraje se na svoj dolg pri narodni banki, morala ob jednem skrbeti za primerno fundacijo v gotovem kovnem denarju. Trebalo bi, tudi če obdržimo svojo dosedanjo, na srebro utemeljeno denarno sistemo, v tem slučaju kakih 100 milijonov v zlatu, kakih 120 do 140 milijonov v srebru. In od kod jemati te kolosalne svote? O projektu, posnemati Zjedinjene države v Severni Ameriki ter vzgledno urejeno avstro-ogersko banko zamenjati z raznimi privatnimi bankami, med resnimi možmi pač niti govora biti ne more. Kedor le količkaj pozna težavno vprašanje denarnih bank in njegovo povestnico, znal bode, da sicer tudi v veliki ameriški ljudovladni še ni dognan boj med državno banko in posameznimi deželnimi bankami (states-banks), a z druge strani moral se je prepričati, da je od l. 1863, v katerem se je razglasil zakon z naslovom „National currency akt,“ konečna zmaga vendar le zagotovljena enotni državni banki. Tudi v Zjedinjenih državah sili ves državni razvoj na to, da se sčasoma uničijo vse privatne banke ter združijo v jedno veliko celotno banko. Drugod se odpravlja ta napačna sistema, le mi v Avstriji bili bi toliko naivni, sedaj jo adoptirati, ko jo v njeni prvotni domačiji že pred prag postavljajo?

Smelo tedaj trdimo, da tudi bankino vprašanje ne bode mnogo težav delalo vladam in parlamentom, bavečim se z avstrijsko-ogersko nagodbo. Organizacija ostane ista, zastopnikom raznih dežel bode se potezati le za posamezne koncesije, za povišanje dotacije pri raznih bankinih podružnicah, za primerno nastavljanje domačinov itd. Nadejamo se, da terjatve ne bodo pretirane ter da se tudi bankino vodstvo ne bode postavilo na stališče načelne negacije. V tem slučaju, to je naše subjektivno mnenje, rešila se bode imenitna zadeva v splošno zadovoljnost.

Jedro naše carinske politike pa je vsekako trgovinsko razmerje našega cesarstva in sosedne Nemčije. Predmet je tako važen, da mu bomo posvetili poseben članek.

Vinarska šola na Dolenjskem.

Odbor kmetijske družbe kranjske v Ljubljani vložil je na visoko c. kr. poljedelsko ministerstvo naslednjo prošnjo:

Udano podpisani glavni odbor c. kr. kranjske kmetijske družbe usoja si s pričujočim visoko c. kr. poljedelsko ministerstvo prositi, da slavno taisto

„Dovolite,“ nadaljeval je Martan, „da izrečem neko slutnjo, ki mi uže več časa na srcu leži. Bojim se, da se je Pavlič sam umoril.“

„Tudi jaz sem teh misli, gospod Martan.“

„Kako? Tudi vi mislite na samomor; na kaj se opirate pri tem?“

„Na ravno tiste vzroke, kakor vi.“

Gospod Martan umaknil se je prestrašen za nekaj korakov.

„In ti vzroki?“ vprašal je zategnjeno.

„Pavlič je hitel v smrt, ker je videl, da sta ga vi in gospa njegova goljufala.“

Nekaj trdo sem bil zgovoril te besede in vstrašil sem se vidoč, kak grozen vpliv da so imele.

Gospod Martan si je z rokama obraz zakril in na glas zajokal. Ko je bil zopet vame pogledal, dobro sem videl še solze v njegovih očeh.

„Ali je torej moja sramota uže povsod znana? Ali me morda tudi uže za morilca imajo? Torej si ljudje moje hudodelstvo uže pripovedujejo? Oh, saj se bom sramovati moral, iti na ulico, ker bodo ljudje s prstom za manoj kazali: „Glejte ga, Pavličevega morilca!“

„Le pomirite se, gospod Martan, jaz sem

blagovoli v zmislu prošnje vis. deželnega odbora kranjskega z dné 3. januarija t. l., št. 7615, dovoliti podporo za ustanovitev deželne vinarske in sadjarske šole na Dolenjskem na korist opešanemu kmetijstvu te pokrajine, koje prebivalstvo se skoz in skoz pečá le s kmetijstvom.

Razlogi, ki so privedli podpisani odbor k tej prošnji, ne obstojé le v opravičenih prošnjah dolenjskih kmetijskih podružnic in občin za ustanovitev vinarske šole, ampak v dobrem prepričanju o neobhodni potrebi take šole glavnega odbora samega, kateri vé, da je mogoče ustaviti vedno hitreje propadanje dolenjskega kmetijstva le z umnim kmetovanjem in z dobrim gospodarjenjem.

Akoravno ima kranjska dežela v vinarski šoli na Slapu uže enak zavod, so vendar vsi poznavatelji deželnih razmer tega mnenja, da bi bila preložitve te šole na Dolenjsko v neizmerno korist dolenjskemu vinarstvu, in sl. deželni zbor kranjski stavil je tudi v svoji seji dné 14. oktobra 1884. uvaževajoč dejanske razmere, ukrep, da se ima v nadi na državno podporo ustanoviti na Dolenjskem vinarska in sadjarska šola, kmetija slapske šole naj se pa ohrani deželi kot uzorno gospodarstvo.

Ker se pa omogoči naši malopremožni deželi izvedenje tega važnega deželnozbornskega ukrepa le po dovolitvi primerne državne podpore, usoja si tudi udano podpisani glavni odbor, predložiti vis. ces. kr. poljedelskemu ministerstvu razpravo k utemeljitvi gori navedenega deželnozbornskega ukrepa, koji je po vsem tudi v zmislu kmetijske družbe in kojoj razpravo naj vis. c. kr. kmetijsko ministerstvo blagovoli ob enem sprejeti kot utemeljitev te prošnje.

Kranjska ima dve večji vinarski pokrajini, koji ste ena od druge daleč narazen ločeni ter v svojih lastnostih po polnem različni. Notranjska vinarska pokrajina, ki zavzema 1202 hektarov vinogradov, ima po večem po polnem južno podnebje brez slane in snega. Dozorenje grozdja v tej pokrajini ni nikdar dvojljivo in trgategv zgodnjih grozdnih sort je mogoča uže konec avgusta. Skoro vse notranjsko vinarstvo je v Vipavski dolini in zemlja te doline je, obstoječa iz težkega sovdana, brez zadostne sprstenine, koja zemlja le pri izvanredno temeljitem obdelovanju pridnega vipavskega kmeta dá primerno majhen pridelek.

Skoro desetkrat večja vinarska pokrajina na Dolenjskem z 10 499 hektari vinogradov ima hribovita, pa rodovitna tla, koje podnebje se vé da ni tako ugodno kot vipavsko. Elementarna omika dolenjskega vinogradnika je v splošnem še precéj zaostala in s tem tudi napredek v vinarstvu.

Vspreh več kot desetletnega delovanja dobro urejene in izvrstno vodene vinarske in sadjarske šole na Slapu je nasproti vladajočim deželnim razmeram le nezaten, nasproti neugodni legi šole pa jako velik. Slapska šola ni zamogla iz po-

edini, kojemu je vaš pregrešek z ono gospo znan in jaz bom molčal.“

„Motite se nekoliko, gospod! Da, priznavam vam, da sem kriv, toda le jaz sam; gospa Pavličeva je pri vsem tem nedolžna. Ona o vsem skupaj ničesar ne vé in moje hudobije celo ne pozna ne. Še dan danes vam z ravno tistjo žalostjo zgubljenega moža objokuje, kakor prvi dan, kajti ljubila ga je. Oh, njej se še celo ne zdi ne, da se je zarad nje končal, ker jo je krivo — sumničil.“

Sedaj sem se pa jaz jel čuditi.

„Kaj pravite, da je ljubila svojega moža?“

„Čujte me! Jaz sem ljubil Pavličovo soprogo; vidoč pa, kakega zlodejstva da bi se deležnega storil, če bi ji svojo ljubezen razodel, skrival sem zbujeno strast skrbno v srcu. Žal da je bila moja ljubezen močnejša nego moj trden sklep. Mislil sem, da moram zblazneti, tako me je mučila zadušena ljubav. Edino, kar me je pri vsem tem tolažilo, je bila nada, prava svitla zvezda v temni noči, da bi me morda vendar le ljubila, če bi kaj o moji ljubezni zvedela. To ravno hotel sem zvedeti zavestno in pisal sem ono nesrečno pismo.“

„Tisto pismo, ki ste ga na okno položili?“

znejte navedenih vzrokov primerno vplivati na vspešen razvoj dolenjskega vinarstva, je pa vsled energičnega delovanja in doslednega postopanja svojega vodje po polnem reformovala notranjsko vinarstvo ter ta vpliv deloma celó razširila na sosedno Primorsko. Vse to se je zgodilo pri le kar mogoče neugodnih razmerah, kajti vodstvu uže iz začetka svojih namer vinogradniki niso prišli nasproti le z nezaupanjem in sumničanjem, ampak ono se je moralo tudi bojevati s pomanjkanjem strokovno izobraženega osebja ter upornimi delavci, ki niso hoteli izvrševati neobičajna vinogradska dela. Še le po skoro pretečenem desetletju je cvetočo in uzorno šolsko gospodarstvo zadržalo priznanje pri sicer jako inteligentnem, pa nekoliko konservativnem in ošabnem vipavskem vinogradniku. Akoravno glavni odbor ne zanikava važnosti mnogobrojnega obiskavanja vinarske šole, mora vendar staviti lep vspeh slapske šole le na šolsko kmetijo, katera je z dejanji dokazala korist umnega vinarstva. Vzlic temu, da je slapska šola deželni zavod, je bilo njeno delovanje radi nje lege vendar omejeno le na Notranjsko, in cela Dolenjska imela je od te šole le majhen ali pa nikakega dobička.

Vsled povprečne, več kot 100 kilometrov velike oddaljenosti slapske šole od dolenjskih vasi, vsled pomanjkanja železničnih zvez in pri sploh slabih prometnih zvezah je naravno, da vinarska šola na Slapu ni zamogla vplivati s svojo kmetijo neposredno na dolenjske vinogradnike. Še celo oni Dolenjci, koji so prišli ogledavat slapske nasade, niso zamogli verjeti mogočo izvršitev slapskih del na vinogradih popolno drugače Dolenjske. Ta neopravičen predsodek je največ kriv, da se je napredno vinarstvo slapske šole na Dolenjskem tako malo posnemalo ter da izšolani učenci slapske šole z malimi izjemami niti služeb na Dolenjskem niso dobili. Vse to je tudi vzrok majhnega števila dolenjskih učencev na slapski šoli.

Velika večina dolenjskih vinogradov je v rokah kmečkih posestnikov, koji so gmotno tako opešali, da je največim skoro nemogoče, svojega sina na Slap pošiljati in to zaradi obilih stroškov in izgube delavne moči. Vzlic temu so pa kmečki vinogradniki najbolj prepričani o potrebi preustrojbe njih gospodarstva in le nespoznanje pomolnih sredstev naredi, da sicer od narave jako nadarjeno ljudstvo nekako apatično v prihodnost zré.

Pokorno podpisani glavni odbor usoja si visokemu c. kr. kmetijskemu ministerstvu svojo trdno prepričanje izreči, da bode vinarska šola v sredi dolenjske vinorodne pokrajine, ako bode nje vodstvo enako vstrajno in energično postopalo kot na Slapu, ravno tako lep vspeh doseglo. Z ozirom na značaj dolenjskega ljudstva in z ozirom na obstoječe razmere, je edino sredstvo, dolenjsko

„Mar-li ste me videli? Mislil sem, da me ne opazuje nihče. Da, ono pismo, katero sem bedak ondi pustil, nadjaje se, da pride gospej v roke; da ga bode ona brala in čutila, ondi napisana, vračevati jela. Vedel sem, da Fani vedno le pri oknu dela in pa tudi, da bo Pavlič le še malo trenutkov doma, ker mora zopet v službo. Popustil sem torej pisemce ondi in odšel. Nadjal sem se, da pojde Pavlič z vami z doma. Pričakoval sem vaji na cesti, vgladal sem pa samo vas iz hiše priti. Takoj mi je bilo vse jasno — moje pismo prišlo je Pavliču v roke.“

„Našel ga je še, ko sem bil jaz ondi.“

Sedaj sem popisal prizor, ki sem ga bil ondi doživel.

„Fani prav nič ne vé, ne o mojem pismu in ne o moji ljubezni,“ nadaljuje gospod Martan z obupnim glasom; „Pavlič ji ni ničesar očitil in ker naji je imel oba za krivičnika, šel je in se je ubil. Blaga duša ostal je celo do poslednjega trenutka. Umrl je brez vsakega očitanja ter se je skrbno vsega ogibal, iz česar bi se bilo dalo na samomor sklepati, le da bi zagotovil ženi prihodnost.“

(Konec prihodnjic.)

gospodarstvo povzdigniti, le taka šola. Glavni odbor je prepričan, da bode šola zadostno obiskovana, a vendar smatra on za važnejše neposredni vpliv šolske kmetije na kmečke vinogradnike. Uki šole bodo popolno med ljudstvo prodrli, ako bode vodstvo s pomočjo šolske kmetije enkrat pokazalo, da se dá z razumnim obdelovanjem vinograda, pravimi trtuimi sortami in umnim kletarstvom pridelati, neodvisno od neugodnega podnebja, vendar dobro vino, koje ima vse lastnosti kupčijskega blaga.

Pri vsem tem bode pa šola imela jako važno nalogo, Dolenjce učiti tudi druge stroke kmetijstva, ter jih napeljevati k boljši izrabi njih rodovitne zemlje. Neobhodno potrebna je pa postala ustanovitev vinarske šole na Dolenjskem, odkar se je zaplodila trtna uš, kajti ravno šola bode morala učiti gospodariti kmeta na okuženih vinogradih ter tako dovesti vinarstvo k boljši prihodnosti. Dežela kranjska kakor dolenjski vinogradnik, sta prerевна, da bi z vspehom zamogla uvesti kulturno postopanje proti trtni uši in slednjič ostane v tem oziru zadnja nada dolenjskega vinogradnika ameriška trta, katere pomnoževanje in razširjevanje bode mogla z vspehom le vinarska šola prevzeti. Ako ameriška trta potrdi nade, ki se v njo stavijo, ne sme se misliti z ozirom na vladajoče razmere, da bi morebiti nalogo, zadevajočo ameriške trte, zamogla izvesti slapenska šola.

Udano podpisani glavni odbor upa pri vis. c. kr. kmetijskem ministerstvu dobiti toliko poprej naklonjeno oceno svojih razprav, ker je visoko taisto uže z dopisom z dné 21. januarija 1875. leta, št. 15959, pripravljeno bilo, dati za ustanovitev kmetijske šole na Dolenjskem 20 do 30 tisuč gold., katera ustanovitev se vé da je bila zaprečena vsled velikih stroškov, ki jih je imela malo-premožna dežela s zidanjem neobhodno potrebne deželne norišnice. Z ozirom na gori navedene razloge vsoja si podpisani glavni odbor, še enkrat ponoviti v uvodu stavljeno prošnjo za podporo k ustanovitvi vinarske šole na Dolenjskem v roke visokemu deželnemu odboru kranjskemu.

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerska država.

Avstrijsko-ogerska carinska konferenca sešla se bode baje začetkom meseca oktobra, da prične svoja posvetovanja.

Med tirolskimi konservativci unel se je hud boj, kateri je bil začetkom samo omejen med Zallingerjem in osrednjim volilnim odborom; zdaj se je ta boj razširil, kajti osrednji volilni odbor napada v neki brošurici, koje je baje spisal baron Giovanelli, ne samo Zallingerja, marveč tudi Lichtensteinov klub. V tej brošurici očitajo se v strogih besedah Zallingerju vsi grehi, katere je z krivil proti solidarnosti stranke in govori se v toplih besedah za spojenje Lichtensteinovega kluba s Hohenwartovim. Lichtensteinov klub, trdi ta brošurica, nima nikakega opravičenega obstanka, ker bi se nasproti dvema velikima frakcijama Čehom in Poljakom morali tudi konservativni poslanci manjših dežel ob enakosti svojih teženj združiti v jeden klub. Potem se v strogih besedah kara Zallingerjevo in Lichtensteinovega kluba rušenje solidarnosti... skonučuje pa se ta brošurica z naslednjimi besedami: Gospod pl. Zallinger pač še nikdar ni mislil o tem, da, če se zbornična desnica oslabi in razdeli, če pridejo Čehi in Poljaki v manjšino, če se sprememba vlade prisili od desne strani in od upornih desničarjev, da bode potrebna posledica liberalno ministerstvo, in Lienbacher, Zallinger in drugovi dobili bodo zasluženo breo; storili so svojo dolžnost in nihče se ne bode dalje več zanje brigal. Da bi se narodnostni prepir razširil, da bi se država na zunaj in znotraj oslabila, ni dvojbe.

Tuje dežele.

Iz Berolina se poroča, da nemška vlada na vsak način hoče prihodnjemu državnemu zboru predložiti postavni načrt o oskrbovanju starih delavcev. Dotične priprave za ta načrt so uže go-

tove, in zvezni svét posvetovati se bode imel v jeseni o tej zadevi.

Kakor znano, iztiralo se je iz Švice več oseb, katere so se udeleževale anarhističnih rovanj. Ti anarhisti pa nimajo nikake zveze s švicarskimi delavci, kar priča pred kratkim v Curihu zborujoč shod delavcev, pri katerem se je odločno izreklo, da švicarski delavci „s takimi plašljivimi lopovi, kakeršni so anarhisti in njih tovariši“, ne hoté imeti nobenega družjenja. Sklenilo se je tudi, da se iz delavskega društva izključi vsak član, kateri bi bil v zvezi z anarhisti.

„N. Wr. Tagbl.“ poroča iz Varšave, da bode ruski car Aleksander v meseci avgustu udeležil se vojaških vaj pri Varšavi in začetkom meseca septembra v družbi carice Marije Feodorovne in carjeviča Nikolaja Aleksandroviča obiskal cesarja Frana Josipa.

Novi angleški kabinet kaže, da ima resno voljo, odpraviti marsikatero nedostatke in napake, katere so uže delj časa ovirale državo na razvoji. Minolo soboto sklenil je kabinet, da se predloži načrt, s katerim se bode vravnal deželni zakon v Irski gledé nakupovanja najemnih zemljišč. Sploh kaže novi kabinet resno voljo, da ugodno reši toliko časa zavlečeno irsko vprašanje.

Razne vesti.

— (Pisma carja Petra Vélikega.) V kratkem bodo se obelodanila pisma slavnega ruskega carja Petra Vélikega. Dotična komisija, ki se je tej nalogi podvrgla, ima baje uže 8000 listov pripravljenih. Razen tega ima ta komisija v rokah tudi one zvezke, ki jih je car kot deček šestih let svoji materi pisal.

— (Cigansko ženitovanje.) V Košicah vršilo se je pred kratkim cigansko ženitovanje v veliki sijajnosti. Gostje peljali so se v dvanajstih kočijah v cerkev. Nevesta bila je petnajstletna Roza Hadi, hčerka godca Josipa Hadija, ženin pa mladi godec Alojzij Hanyko. Po dokončani poroki bilo je veliko gostovanje v hiši nevestinih starišev. Še le ob štirih zjutraj začeli so se gostje razhajati. Človek bi mislil, da je mladi cigan peljal sedaj lepo svojo soprogo v nevestino sobo, a to se ni zgodilo. Mladi soprog poslovil se je temveč od svoje ženke poljubivši ji roko rekóč, da mu je tu prevroče in da hoče iti prenočevati k svoji materi. Ko je napočil drugi dan, pričakovala je mlada soproga zastoj svojega ženina. Ni ga bilo nikjer. Popihal jo je bil čez noč Bog zna kam, a seboj vzel je bil dragocene uhane in dva prstana svoje neveste in pa 25 gl. njenega denarja. Sedaj pa išče sodnija nezvestega.

— (Peklenska žena.) Iz Londona poroča se o sledečem dogodku: Trgovec Delonay sumil je, kakor je to odkril svojim prijateljem, uže delj časa, da mu žena po življenji streže in da ga hoče otrovati. Ločil bi se bil rad od nje, a tega zaradi svojih peterih malih otrok ni storil, vendar ni hotel doma druge jedi uživati, nega mehko kuhana jajca. Dné 9. t. m. použil je za zajuterk zopet štiri v mehko kuhana jajca, a dve uri pozneje umrl je v strašnih mukah. Soproga prinesla mu je bila jajca z ubito lupino ter je smehljaje rekla, da je lupino zaradi tega malo ubila, da bi videla, če so jajca dovelj kuhana. Kakor pa je preiskava pokazala, namešala je po razpoklini v jajce toliko strupa, da je moral ubogi mož izdihniti dušo. Ko so zločinko odvedli v zapor, rekla je porogljivo: „Navzlic vsi previdnosti je vendar — mrtev!“

Domače stvari.

— (Imenovanje.) Finančni minister imenoval je finančnega tajnika Ljudovika Kočvarja finančnim svétnikom v obsegu finančnega ravnateljstva v Trstu in določil za vodjo ondotnemu pristojbinskemu vmerjevalnemu uradu.

— (Uradniki državnih železnic.) Trgovinski minister namerava gledé uradnikov pri državnih železnicah predložiti državnemu zboru predlogo, naj bi ti uradniki zavzimali isto mesto, kakor državni uradniki, pri tem pa se ne bode nič spremenilo pri penzijskih razmerah.

— (Mestni magistrat ljubljanski) izdal je naslednji razglas: Podpisani magistrat opozarja na ukaz z 12. dné avgusta 1872, št. 7780, in z nova določa, da je strogo ravnati se po njem. Tist ukaz slové: „Prepovedano je, pse v kavarne, gostilne in krčme s seboj jemati. Prestopek te prepovedi se po § 7. ces. naredbe z dné 20. aprila 1854, št. 96, kaznuje s postavno kaznijo ne le na onem, ki psa s seboj pripelje, temveč tudi na gospodarji, ki psa v svojih prostorih trpi.“

— (Letno poročilo II. mestne petero-razredne deške ljudske šole v Ljubljani) za minolo šolsko leto 1884/85 nam kaže, da so koncem šolskega leta obiskavali to šolo 703 učenci. S to šolo združeno pripravljalnico za obrtnijsko šolo obiskavalo je v 2 obstoječih razredih 100 učencev. Dalje ima učiteljsko osebje te šole oskrbovati ekskurendno šolo na barji, katera je brojila v 3 razredih 39 učencev in 43 učenk. Po narodnosti je bilo v II. mestni šoli 706 Slovencev in 45 Nemcev. Za bližnji višji razred (oddelek) bilo je 452 učencev sposobnih, 239 nesposobnih in 12 ni bilo uvrstjenih. Knjižnica II. mestne šole šteje 248 nemških, 203 slovenskih, skupaj 451 zvezkov in 2 iztisa „Vrtca“; ekskurendne šole knjižnica pa broji 80 slovenskih zvezkov. Prihodnje šolsko leto pričelo se bode dné 16. septembra.

— (Znanstvena izkopavanja.) Deželni odbor kranjski naznanil je c. kr. osrednji komisiji za umetnost in zgodovinske spomenike, da je odločil za l. 1885. za znanstvena izkopavanja nekaj podpore, da bi se pričela izkopavanja pri Mokronogu. Osrednja komisija je sklenila, od nje za ta namen za Kranjsko dovoljeno svoto uporabiti za nadaljevanje izkopavanj pri Krškem (Neviodunum).

— (Izpred sodišča.) Danes se je pri c. kr. mestni delegirani sodnji vršila sodnijska obravnava o tožbi prof. Šukljeta proti „Slov. Narodu“ in „Slovencu“. Povod tožbe je bil, da sta se omenjena lista branila, sprejeti izročeni jima stvarni popravek, tikajoč se znare afere o dolenjski železnici. Privatni tožitelj prišel je osebno k obravnavi, „Slov. Narod“ bil je zastopan po svojem odgovornem uredniku, zatožencu g. Ivanu Železnikarju, za „Slovenca“ prišla sta njegov urednik, prečast. g. Jerič, in zagovornik gosp. dr. Ahačič.

Obravnava je pričel g. sodnik Čuček z običajnim vprašanjem, ali se stranki nečeti med seboj pogoditi. Urednik „Slov. Nar.“ je odločno izjavil, da ne. Prof. Šuklje je na to poudarjal, da on ne želi obsodbe zatoženčeve. Stvar nima več aktualnega interesa. Sploh pa je — pravi tožitelj — skrajni čas, da se osebni prepir neha ter protivje spravi v tir stvarnih razprav. Pripravljen je umakniti za tožbo, da se mu le izjava njegova nelojalno ne tolmači, v tem zmislu namreč, da je odstopil od tožbe, ker ni imela pravne podloge. Če „Slov. Narod“ o izidu obravnave poroča, da je „prof. Šuklje odstopil od tožbe, ker ste se pravdni stranki med seboj pred sodnikom sporazumeli,“ hoče takoj umakniti svojo terjatev.

Gosp. Železnikar ni hotel v to privoliti, in tedaj nadaljevala se je obravnava. Obe stranki utemeljevali ste svoje stališče, konečno je g. sodnik razglasil rzsodbo, vsled katere se zatoženec g. Ivan Železnikar obsodi v 20 gl. globe in sodnijske troške. Ob jednom je dolžan, sprejeti v „Slov. Narod“ dotični stvarni popravek.

Takoj potem se je pričela obravnava proti „Slovencu.“ Tožnik je ponovil svojo izjavo, in urednik „Slovenca“ je takoj sprejel ponujano mu spravo.

— (Delitev Kalistrovih premij.) Iz Slavine se poroča: V soboto dné 11. t. m. je bila tukaj delitev Kalistrovih premij za posajanje in cepljenje sadnega drevja. Prejel je Jakob Glazar iz Slavine 30 gl. za 432 cepov, 750 presajenih češpelj in 8 orehov; France Bole iz Slavine 15 gl. za 143 cepov in 576 presajenih češpelj. Po 7 gl. 50 kr. so dobili: Ivan Korošec iz Št. Petra, Jarnej Črnač iz Grobišč, Jakob Kalister iz Koč, Jakob Moravec in Martin Ižanec iz Slavine, Janez Hrovatin in Karol Vilhar iz Matenje Vasí.

Narodno-gospodarstvene stvari.

Vpljiv krme z ozirom na njeno pripravlanje.

(Konec.)

Rezanje krme je v navadi pri slami, senu in zeleni krmi. Če se poklada, na pr. nezrezana zelena turšica, ki je precéj dolžih in debelih štibel, ni le žrenje in prežvekanje težko, ampak velik del krme pade v steljo in gre od tukaj na gnoj. Ako pokladamo krmo, sestavljeno iz različnih krmil, poišče si žival najboljšo, slabšo pa pusti; če je pa vse razrezano in dobro pomešano, povzije žival tudi slabšo z okusno vred. Pri začetku krmenja s zelenimi krmili priporoča se rezati vmes suho krmo, na pr. slamo, seno, ker se na ta način zapreči slabi vpliv, kojega ima v začetku zelena krma.

Gombe in korenske rastline morajo se tudi razkosati, drugače so le slaba krmila; razrezana taka krmila žival lahko prežveka, ob enem se dajo pa tudi lahko mešati z družimi krmili.

Krmila, ki so uže po svoji naravi trda, težko prebavljiva in dostikrat celó neužitna, moramo najprvo omehčati, in sicer z namakanjem, poparjenjem ali kuhanjem.

Namakanje je navadno pri sočivji, ki je postalo vsleg dolzega ležanja posebno trdo. Krmila se pri namakanju drugače nič ne spremené.

Poparjenje rabi se za suho, trdo slamo, pleve, stročje itd. ter obstoji v tem, da se krma popari z vročo vodo. Učinek je toliko večí, kolikor bolj vroča je bila voda. Poparjeno krmo žival lože jé, prebavanje se okrajša in slabša krma se na ta način bolje izkoristi. Tako pripravlanje krme je v navadi le za govejo živino, posebno pri pitanju; nepriporočljivo je za breje krave ali sploh ovce, po polnem nesposobno pa za konje.

Najboljše se pripravi krma s kuhanjem. Največkrat se kuha krompir, ki postane s tem veliko več vredno krmilo. Kuhajo se tudi druge korenske rastline, pleve, rezanica, celó zrna. — Ker je tako pripravlanje krme precej drago, mora se kmetovalec vprašati, predno gre na tako delo, ali se mu pa tudi izplača ali ne. To vse je pa odvisno od krmil, njih cene, od stroškov za delo in kurjavo in slednjič od živine same. Pri konjih in prežvekovalcih, kateri rastlinsko krmo uže tako dobro prebavljajo, je kuhanje največkrat nepotrebno, med tem, ko s kuhanjem krme za prešiče postane krma dosto več vredna.

K kemijskemu pretvorenju krmil prištevamo kalenje in kipenje.

Za kalenje dajo se porabiti vsa zrna, koja imajo v sebi škrob (šterko). Pri kalenju pretvori se škrob v sladkor, pa tudi duševne spojine se tako razkroje, da postanejo lože prebavljive. Splošno ima kalenje le ta pomen, da naredi lahko prebavljivo in zelo okusno krmo za bolno ali slabotno živino.

Veliko važnejši je kipenje krme. Pri tem ravnajući s krmo porabijo se lahko vsa suha krmila, kakor slama, pleve, rezanica z dodatkom nekaj krompirja, repe, otrobov itd. Vsa ta krmila treba je najprvo drobno razrezati, potem z vodo ali pomijami namočiti in v kaki primerni posodi dobro skupaj stlačiti. Vsa ta zmes se vsled v nje vnetega kipenja kmalu zgreje in zadobi prijeten kislikast duh; tako krmo živali prav rade jedó. Gospodarstvo, ki ima na razpolaganje velike množice slame, zamore jo na ta način najkoristneje porabiti, se vé da le za govejo živino ali ovce.

Telegrami „Ljubljanskemu Listu.“

Teheran, 16. julija. Iz Merva in Pulikhista došlo je v slednjem času zdatno mnogo ruskih pomožnih čet tu sim. Iz Kabula prišli so štirje polki pehote v Herat, štirje drugi so na poti iz ozemlja Hazara.

London, 16. julija. „Daily Telegraph“ poroča: Angleško-ruski dogovori so se nenadno obrnili na nasprotno stran. Ruske zahteve gledé Zulfikarja, katerim je Gladstonov kabinet pritrdil, odbil je Salisbury, češ, da se ne strinjajo s pogodbo. Rusija zahteva, naj se zadeva izroči v

rešitev mejni komisiji, o čemer pa Salisbury neče nič vedeti. Angleške izjave so pomirljive, a odločne.

Moravski Ostrov, 15. julija. Strela udarila je v šolo, ko so bili ravno učenci v njej zbrani. Štirje učenci so bili malo poškodovani, učitelj je ohromel, njegova postrežnica pa je mrtva.

Požun, 15. julija. V okolici zasledili so v nekem vinogradu trtno uš. Okužen vinograd se je takoj zaprl, in ukrenile so se potrebne naredbe, da se razširjanje trtne uši prepreči.

London, 15. julija. Na vprašanje, je li istina, da Rusi prodirajo dalje proti Afganistanu, odgovarjajoč dejal je Churchill, da je polkovnik Ridgway čul, da Rusi pomnožujejo vojake v bližini Zulfikarja. Za koliko so jih pomnožili, ni še znano; poizveduje se.

London, 15. julija. Lord Salisbury vsprejel je danes generala Wolseleya. General Wolseley mēni, naj bi se v jeseni zopet osvojila Dongola in Kartum. — Kakor poroča „Standard“ iz Teherana, odpotovala je angleška mejna komisija nenadno iz svojega letnega bivališča v Herat.

Varšava, 15. julija. V predmestju Nova Praga pogorelo je včeraj nad 30 hiš. Okolo 400 družin je brez strehe. Škoda je velika; več oseb je baje v ognju našlo smrt.

Telegrafično borzno poročilo

z dne 16. julija.

Jednotni drž. dolg v bankovcih	81·65
„ „ „ srebro	82·50
Zlata renta	108·80
5% avstr. renta	99·45
Delnice narodne banke	868·—
Kreditne delnice	282·70
London 10 lir sterling	125·05
20 frankovec	9·91
Cekini c. kr.	5·90
100 drž. mark	61·40

Tržne cene.

V Ljubljani, 15. julija.

Hektoliter banaške pšenice velja 7 gld. 58 kr., domače 6 gld. 66 kr.; rež 5 gld. 4 kr.; ječmen 4 gld. 23 kr.; oves 3 gld. 36 kr.; ajda 4 gld. 87 kr.; proso 6 gld. 1 kr.; turšica 5 gld. 85 kr.; 100 kilogramov krompirja 3 gld. 50 kr.; leča hektol. po 8 gld. — kr., bob 8 gld., fižol 8 gld. 50 kr. — Goveja mast kilo po 96 kr., salo po 82 kr., špeh po 54 kr., prekajen pa 66 kr., maslo (sirovo) 85 kr., jajce 2 kr.; liter mleka 8 kr., kilo govejega mesa 69 kr., telečjega 56 kr., svinjsko 66 kr., drobniško po 38 kr., — Piške po 30 kr., golob 17 kr.; 100 kilo sena 1 gld. 69 kr., slame 1 gld. 69 kr. Seženj trdih drv 7 gld. 50 kr.; mehkih 5 gld. 20 kr. — Vino, rudeče, 100 litrov (v skladišču) 24 gld., belo 20 gld.

Tuji.

Dne 14. julija.

Pri Maliči: Radits, kapelnik, iz Stol. Belgrada (Ogersko). Plentl, potov., iz Gradea, — Custrin, mestni uradnik, in Casa, Lloydov kapitan, z rodbino, iz Trsta. — Wagner, vdova uradnika, iz Beljaka.
Pri Slonu: Milko, Wellich, Weiss, trgovci, z Dunaja. — Schröder, trgovec, s soprogo, iz Trsta. — Wirtgler, c. kr. živinozdravnik, s soprogo, z Krškega. — Sever, posestnik, iz Kostanjevice.
Pri Bavarskem dvoru: Sluga iz Trsta.
Pri Južnem kolodvoru: Veliocogna, nadvojvodski tajnik, z rodbino, in Kupferschmidt, želez. uradnik, z Dunaja.

Umrlí so:

Dne 14. julija. Ferdinand Dragar, sin želez. sprevodnika, 6 l. 6 mes., Emonska cesta št. 10, driska. — Pavla Germek, čevljarjeva hči, 19 mes., Mestni trg. št. 9.
Dne 15. julija. Ana Justin, šivilja, 23 l., Preširnov trg št. 2, Morbus Brightii (obistno vnetje).

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm
15. julija	7. zjutraj	737·90	19·4	bzv.	megla	0·00
	2. pop.	735·95	25·3	s. sl.	obl.	
	9. zvečer	736·20	20·4	bzv.	jasno	

Za konjárja

sprejme se doslužen konjenik. — Kje? pové odpravníštvo tega lista. (117) 3—1

Marijinceljske kapljice

za želodec

izborno učinkujoče sredstvo pri vseh želodečnih boleznih

prave prodajati v Ljubljani le lekarni gosp. G. Piccoli-ja na Dunajski cesti in Josip Svobode na Preširnovem trgu; v Kranju: lekarničar K. Šavnik; v Kameniku: lekarničar J. Močnik; v Ajdovščini: lekarničar Mih. Guglielmo; v Novem Mestu: lekarničarja: Dom. Rizzoli in Jos. Bergmann; v Gorici: lekarničar Anton Lebán; v Sežani: lekarničar F. Ričel; v Radovljici: lekarničar A. Roblek; v Črnomlju: lekarničar Ivan Blážek; v Celju: lekarnič. J. Kupferschmied; v Skofji Loki: lekarničar C. Fabiani.

Jedna steklenica z rabilnim navódom velja 35 kr.

Razposiljavno osredje: (73) 52-10

Lekarna „pri angelju varuhu“, C. Brady, Kromeriz (Kremsier).

Pri

Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bambergu

v Ljubljani

se dobivajo vedno vse

knjige družbe sv. Mohora

in tudi sledeče knjige:

- Abecednik za slovenske ljudske šole.** Sestavila A. Razinger in A. Zumer. 20 kr.
- Abecednik slovensko-nemški.** Sestavila A. Razinger in A. Zumer. 25 kr.
- Brezovnik,** saljivi Slovenec, 60 kr., vezano 70 kr.
- Celestina J.,** Aritmetika za nižje gimnazije, I. del, vezana 1 gld. 30 kr.; II. del, vezana 1 gld. 10 kr.
- Celestina J.,** Geometrija za nižje gimnazije, I. del, vezana 70 kr.; II. del, vezana 80 kr.
- Cimperman,** Pesni, 60 kr.
- Dimitz A.,** Habsburžani v deželi kranjske 1282 do 1882. Slavnosten spis, na svetlo dal kranjski deželni odbor, 4 gld.
- Filipovič,** Kraljevič Marko u narodnih pjesmah, 90 kr.
- Gregorič,** poezije, drugi pomn. natis, 1 gld. 20 kr., elegantno vezano z zlatim obrezkom 2 gld.
- Janežič A.,** Slovensko-nemški slovar, 2 gld. 20 kr., vezan 2 gld. 70 kr.
- Jenko Ivan,** Pesmi, 1 gld.
- Jesenko Janez,** Avstrijsko-ogerska monarhija. — Domovinoznanstvo za četrti razred srednjih šol. 45 kr.
- Jurčič Josip,** Zbrani spisi, I. zvezek 1 gld., II. zvezek 70 kr., III. zvezek 70 kr., IV. zvezek 70 kr.; v krasnih platncah vezan vsak zvezek 50 kr. več.
- Kačič-Mišič,** Razgovor ugodni naroda slovinsk 1 gld. 20 kr.
- Kermavner V.,** Vadbe v skladnji latinski, vezane 1 gld.
- Klaič,** Lehrgang der kroatischen Sprache, I., II. Theil sammt Schlüssel. 1 gld. 52 kr. — Kroatischer Dolmetscher, 60 kr.
- Knjižnica slovenske mladini:**
I. zvezek: Tomšič Ivan, Dragoljubci, 30 kr.
II. „ „ Peter rokodelčič, 36 kr.
III. „ Cigler Janez, Sreča v nesreči, 35 kr.
- Kobler A.,** Zgodovina Sorške in Preške fare, 30 kr.
- Kosec,** Krščansko-katoliško pravoslovje, 1 gld. 20 kr.
- Lavtar L.,** Občna aritmetika za učiteljska. Cena vezane knjigi 1 gld. 20 kr.
- Lesar A.,** Liturgika ali sveti obredi pri vnanji službi božji. Vezana 1 gld. 20 kr.
- Majar H.,** Odkritje Amerike, trdo vezano 1 gld. 60 kr.
- Pačar,** Zakon in žena, 40 kr.
- Postave in ukazi za kranjsko ljudsko šolstvo.** 1 gld. 50 kr.
- Praprotnik,** Mali šolski besednjak. 4. natis. Vezan 85 kr.
- Razlag J. R., dr.,** Pesmarica, 60 kr., vez. 80 kr.
- Rožek J. A.,** Latinsko-slovenski slovník. Vezan 2 gld. 70 kr.
- Senekovič A.,** Fizika za nižje razrede srednjih šol, vezana 2 gld.
- Šmid Kristof,** Spisi. 3 zvezki po 40 kr.
- Vošnjak I., dr.,** Poročilo o kmetijski enkėti dne 17. in 18. aprila 1884 v Ljubljani, 50 kr.
- Vraz Stanko,** Izabrane pjesme, 1 gld. 80 kr., eleg. v platno vezane s zlatim obrezkom 3 gld.
- Zapisnik hiš deželnega glavnega mesta Ljubljanskega.** Vezan 65 kr.
- Zlatorog,** Pravljičica za mladino. 20 kr.
- Znidaršič J.,** Nauk o desetnih (decimalnih) razlomkih pri računih z novo mero in vago. 60 kr.

V naši zalogi smo tudi na svetlo dali slovenske knjige s podobami za mladino, in sicer:
Pepelko, Snegulčica, Trnjevo rožico (4° velike) po 50 kr. Pravljičice o:
Pepelki, Rudeči kapiči in Obutem mačku (8° velike) po 25 kr.
O deželi lenuhov, Snegulčici, Prtilkoven (Palček) in **Robinzonu** po 15 kr.